

การบัญชีสินค้าและระบบบัญชีเดียว

หนังสือเล่มนี้เรียบเรียงตามจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2556

ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ได้ผ่านการตรวจประเมินคุณภาพจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ครั้งที่ 1
ประเภทวิชา พาณิชยกรรม สาขาวิชา การบัญชี กลุ่มทักษะวิชาชีพเลือก
ประกาศลำดับที่ 18

การบัญชีสินค้าและระบบบัญชีเดียว 2201-2101

หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ

กลุ่มทักษะวิชาชีพเลือก

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556

สุขใจ ตอนบัญชี

บรรณาธิการ : อมรรัตน์ กรีธาธร

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

สุขใจ ตอนปัญญา.

การบัญชีสินค้าและระบบบัญชีเดี่ยว.--กรุงเทพฯ : แม็คเ็ดดูเคชั่น,
2559.

220 หน้า.

1. การบัญชี. I. ชื่อเรื่อง.

657

ISBN 978-616-274-597-3

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย

 IMAC EDUCATION

ผู้เขียน : สุขใจ ตอนปัญญา

การสั่งซื้อ : ส่งธนาณัติสั่งจ่าย ไปรษณีย์ลาดพร้าว ในนาม บริษัท แม็คเ็ดดูเคชั่น จำกัด
เลขที่ 9/99 อาคารแม็ค ซอยลาดพร้าว 38 ถนนลาดพร้าว แขวงจันทระเกษม
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

☎ : 0-2938-2022-7 FAX : 0-2938-2028

www.MACeducation.com

พิมพ์ครั้งที่ : 1

จำนวนที่พิมพ์ : 3,000 เล่ม

ราคาจำหน่าย : 120 บาท

สงวนลิขสิทธิ์ : มีนาคม 2559

พิมพ์ที่ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ที.เอส.บี โปรดักส์

(สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย ห้ามลอกเลียน ไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร)

คำนำ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) และแผนปฏิบัติการการเตรียมความพร้อมพลเมืองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ทั้งนี้หลักสูตรดังกล่าวมุ่งผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพอิสระ เป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพ หรือประกอบอาชีพอื่นๆ ได้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ ทั้งในประเทศและในภูมิภาคอาเซียน

บริษัท แม็คเอ็ดดูเคชั่น จำกัด ผู้ผลิตและจำหน่ายหนังสือเรียน สื่อการเรียนรู้ และวารสารทางการศึกษา ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา ตระหนักถึงภารกิจสำคัญในการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาระดับอาชีวศึกษาให้บรรลุผลสมดังเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้ จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานซึ่งประกอบด้วยนักวิชาการ และผู้สอนทั้งในระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ในแต่ละสาขาวิชาเพื่อจัดทำสื่อการเรียนรู้ อันประกอบด้วย

1. หนังสือเรียนที่จัดทำให้ตรงกับจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และด้านสมรรถนะวิชาชีพ

2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนผ่านกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนนำไปปรับให้เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียนและจุดเน้นของสถานศึกษา

3. คู่มือครูสำหรับผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และการฝึกประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร

จุดเด่นของหนังสือเรียนชุดใหม่มีดังนี้

1. นำเสนอในรูปแบบหน่วยการเรียนรู้ ที่มีเนื้อหาง่ายต่อการเรียนรู้ แต่ยังคงไว้ซึ่งความเข้มข้นและทันสมัย ทั้งนี้เนื้อหาในหนังสือเรียนมุ่งเน้นให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ หลักการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning) และการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

2. แทรกกิจกรรมตรวจสอบความเข้าใจ กิจกรรมการฝึกกระบวนการคิด (Thinking Skills) และกิจกรรมเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนให้แก่ผู้เรียน

3. พัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพผ่านกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้ใบช่วยสอน เป็นสื่อสำหรับการฝึกกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญ เช่น การเรียนรู้จากโครงงาน (Project-Based Learning) การพัฒนาเทคโนโลยีให้เป็นเทคโนโลยีสะอาด (Green Technology) และการสร้างสรรค์นวัตกรรมหรือผลิตภัณฑ์ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) เป็นต้น

4. มีแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจัดทำแบบทดสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนนั้นๆ ทำายหน่วยการเรียนรู้ทุกหน่วย

บริษัท แม็คเอดูเคชั่น จำกัด ขอขอบพระคุณสถานศึกษา ผู้สอน ผู้เรียน และผู้ที่สนใจทุกท่าน ที่ให้ความสนใจในสื่อการเรียนรู้ของบริษัท บริษัทหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสื่อการเรียนรู้ชุดนี้จะมีส่วนช่วยให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพทัดเทียมระดับสากลต่อไป

บริษัท แม็คเอดูเคชั่น จำกัด

รหัส 2201-2101

วิชาการบัญชีสินค้าและระบบบัญชีเดี่ยว

ทฤษฎี 3 ชั่วโมง ปฏิบัติ - ชั่วโมง 3 หน่วยกิต

(วิชาบังคับก่อน : 2200-1003 การบัญชีเบื้องต้น 2)

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. มีความเข้าใจหลักการปฏิบัติงานบัญชีสินค้า
2. มีความเข้าใจหลักการคำนวณสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ รายได้ ค่าใช้จ่าย ตามระบบบัญชีเดี่ยว เพื่อจัดทำงบการเงิน
3. มีทักษะปฏิบัติงานบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปพร้อมสำหรับการปฏิบัติงานในวิชาชีพบัญชี
4. มีกิจนิสัย มีระเบียบ สะอาดรอบคอบ ซื่อสัตย์ มีวินัยตรงต่อเวลา และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพบัญชี

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับระบบควบคุมสินค้าคงเหลือตามมาตรฐานการบัญชี
2. แสดงความรู้เกี่ยวกับการคำนวณสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ และค่าใช้จ่าย ตามระบบบัญชีเดี่ยว
3. ปฏิบัติงานบัญชีสินค้าและระบบบัญชีเดี่ยวตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการควบคุมสินค้า โดยการทำบัญชีคุมสินค้าตามมาตรฐานการบัญชี การตรวจนับ การตีราคาสินค้าคงเหลือในวันสิ้นงวดบัญชี การบันทึกรายการเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวดและแบบต่อเนื่อง และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือในวันสิ้นงวดบัญชี

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับงบแสดงฐานะการเงิน การคำนวณกำไรหรือขาดทุนตามระบบบัญชีเดี่ยว การคำนวณยอดซื้อสินค้า การคำนวณยอดขายสินค้า การคำนวณรายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของตามระบบบัญชีเดี่ยว การคำนวณโดยใช้อัตรากำไรขั้นต้น การจัดทำงบการเงิน

ตารางวิเคราะห์สมรรถนะประจำหน่วย

หน่วยการเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สมรรถนะประจำหน่วย
1	ความรู้เกี่ยวกับสินค้า	แสดงความรู้เกี่ยวกับสินค้าและระบบควบคุมสินค้าคงเหลือตามมาตรฐานการบัญชี
2	ระบบการควบคุมสินค้า	แสดงความรู้เกี่ยวกับระบบการควบคุมสินค้า
3	การบัญชีเกี่ยวกับสินค้า	แสดงความรู้เกี่ยวกับการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับสินค้า
4	การตีราคาสินค้าคงเหลือ	1. แสดงความรู้เกี่ยวกับการตรวจนับและตีราคาสินค้า 2. แสดงความรู้เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือในวันสิ้นงวด
5	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบบัญชีเดียว	แสดงความรู้เกี่ยวกับระบบบัญชีเดียว
6	การจัดทำงบการเงินในระบบบัญชีเดียว	1. แสดงความรู้เกี่ยวกับการคำนวณข้อมูลเพื่อจัดทำงบการเงินในระบบบัญชีเดียว 2. แสดงความรู้เกี่ยวกับการจัดทำงบการเงินในระบบบัญชีเดียว

สารบัญ

หน้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับสินค้า

1

1. ความหมายของสินค้า 2
2. ประเภทของสินค้าคงเหลือ 2
3. รายการที่ควรนับรวมเป็นสินค้าคงเหลือ 3
4. ระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือ 4
5. ปัจจัยที่นำมาพิจารณากำหนดปริมาณสินค้าคงเหลือ 5
6. การกำหนดปริมาณสินค้าคงเหลือที่เหมาะสม 8
7. ประโยชน์ของสินค้าคงเหลือ 10

แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้ 14

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ระบบการควบคุมสินค้า

17

1. แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้า 18
2. วงจรการดำเนินงานของกิจการซื้อขายสินค้า 19
3. การควบคุมภายในเกี่ยวกับการซื้อสินค้า 23
4. การควบคุมภายในเกี่ยวกับการเก็บรักษาสินค้า 28
5. การควบคุมภายในเกี่ยวกับการเบิกจ่ายสินค้า 29
6. การควบคุมภายในเกี่ยวกับการขายสินค้า 30

แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้ 40

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การบัญชีเกี่ยวกับสินค้า

42

1. การซื้อขายสินค้า 43
2. ระบบการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับสินค้า 45
3. การบันทึกบัญชีสินค้าเมื่อสิ้นงวด 47
4. การบันทึกบัญชีสินค้าแบบต่อเนื่อง 55
5. การบันทึกการปิดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป 69

แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้ 92

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การตีราคาสินค้าคงเหลือ

94

1. ความสำคัญของการตรวจนับและตีราคาสินค้าคงเหลือ 95
2. การตรวจนับสินค้าคงเหลือ 99
3. การตีราคาสินค้าคงเหลือ 99
4. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือในวันสิ้นงวด 108

แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้ 120

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบบัญชีเดียว

122

1. ระบบการบันทึกบัญชี 123
2. ประเภทของกิจการที่ใช้ระบบบัญชีเดียว 124
3. สมุดบัญชีที่ใช้ในระบบบัญชีเดียว 124
4. ข้อแตกต่างของระบบบัญชีเดียวกับระบบบัญชีคู่ 125
5. ข้อบกพร่องของระบบบัญชีเดียว 126
6. การคำนวณกำไรขาดทุนตามระบบบัญชีเดียว 126

แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้ 135

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 การจัดการการเงินในระบบบัญชีเดียว

137

1. การคำนวณหาสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของตามระบบบัญชีเดียว 138
 2. การคำนวณหายอดขายสินค้า 143
 3. การคำนวณหายอดขายซื้อสินค้า 148
 4. การคำนวณหารายได้และค่าใช้จ่ายของกิจการ 154
 5. การคำนวณหาข้อมูลทางการเงินโดยใช้อัตรากำไรขั้นต้น 164
 6. การจัดการการเงินในระบบบัญชีเดียว 171
- แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้ 204

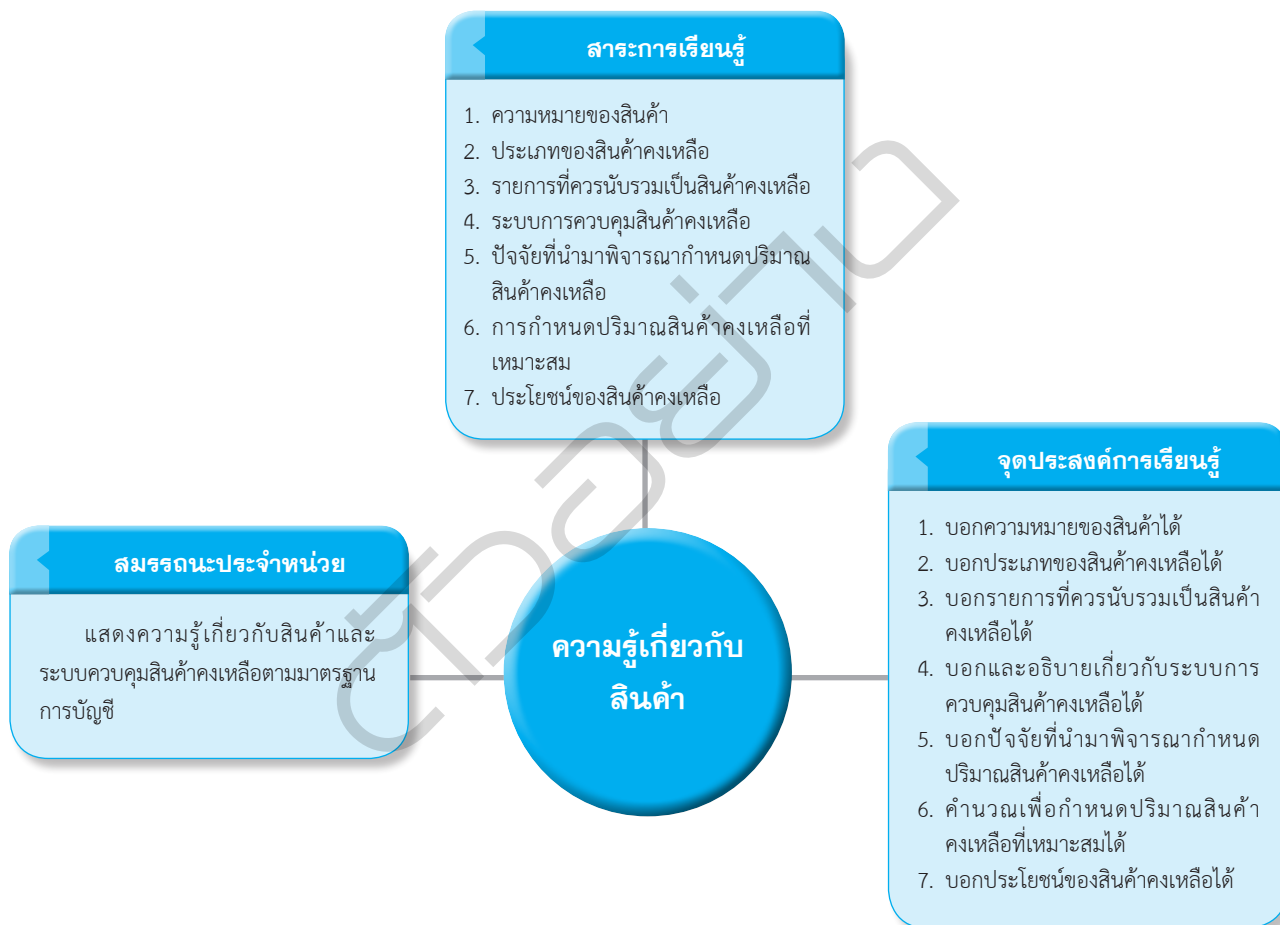
บรรณานุกรม

208

ดัชนี

209

ความรู้เกี่ยวกับสินค้า

ความรู้เกี่ยวกับสินค้า

สินค้าเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญต่อกิจการที่ประกอบธุรกิจซื้อขายไป ซึ่งก่อให้เกิดรายได้หลักแก่กิจการ การมีสินค้าคงเหลือที่เก็บไว้ในคลังสินค้าในปริมาณที่เหมาะสม จะทำให้กิจการมีสินค้าเพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า และทำให้การผลิตไม่หยุดชะงัก ซึ่งสินค้าคงเหลือของกิจการจะแตกต่างกันไปตามประเภทของธุรกิจ

1. ความหมายของสินค้า

สินค้า (Goods) หมายถึง สิ่งของหรือสินทรัพย์ที่กิจการซื้อและถือไว้เพื่อขาย โดยมุ่งหวังผลกำไรที่ได้รับจากการขาย ถือเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนสำคัญที่ก่อให้เกิดรายได้หลักแก่กิจการ

สินค้าคงเหลือ (Merchandise Inventory) หมายถึง สินค้าที่โดยปกติกิจการมีไว้เพื่อขายที่อยู่ในรูปของสินค้าสำเร็จรูป และหมายความรวมถึงสินค้าที่อยู่ระหว่างกระบวนการผลิต วัตถุดิบ และวัสดุที่มีไว้เพื่อใช้ในกระบวนการผลิตสินค้า ซึ่งคงเหลือและตรวจนับได้ในวันสิ้นงวดบัญชีของกิจการ

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2552) ได้ให้นิยาม “สินค้าคงเหลือ” ว่า หมายถึง สินทรัพย์ที่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้

- 1) ถือไว้เพื่อขายตามลักษณะการประกอบธุรกิจตามปกติของกิจการ
- 2) อยู่ในระหว่างกระบวนการผลิตเพื่อให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปเพื่อขาย
- 3) อยู่ในรูปของวัตถุดิบ หรือวัสดุที่มีไว้เพื่อใช้ในกระบวนการผลิตสินค้าหรือให้บริการ

2. ประเภทของสินค้าคงเหลือ

โดยทั่วไปถ้าแบ่งสินค้าคงเหลือตามประเภทของธุรกิจจะสามารถแบ่งได้ดังนี้

1) กิจการที่ประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้า (Merchandising Firm) เช่น ร้านค้าปลีก ร้านค้าส่ง ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น สินค้าคงเหลือของกิจการที่ประกอบธุรกิจประเภทนี้ได้แก่ สินค้าสำเร็จรูป (Finished Goods)

2) **กิจการที่ประกอบธุรกิจผลิตสินค้าออกจำหน่าย (Manufacturing Firm)** เช่น กิจการโรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป กิจการโรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์ กิจการโรงงานผลิตเบหมีกึ่งสำเร็จรูป เป็นต้น สินค้าคงเหลือของกิจการที่ประกอบธุรกิจประเภทนี้ ได้แก่

(1) **สินค้าสำเร็จรูป (Finished Goods)** ได้แก่ สินค้าที่กิจการผลิตเสร็จแล้วและพร้อมที่จะนำออกจำหน่ายได้ทันที

(2) **สินค้าระหว่างผลิต (Goods in Process)** ได้แก่ สินค้าที่ยังผลิตไม่เสร็จ อยู่ระหว่างการดำเนินการผลิต และยังไม่สามารถนำออกจำหน่ายได้

(3) **วัตถุดิบ (Raw Material)** ได้แก่ สิ่งที่กิจการเตรียมไว้สำหรับเป็นส่วนประกอบหลักในการผลิตสินค้า เช่น โรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปจะมีผ้าเป็นวัตถุดิบ โรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้จะมีไม้แปรรูปเป็นวัตถุดิบ เป็นต้น

(4) **วัสดุโรงงาน (Factory Supply)** ได้แก่ สิ่งที่กิจการใช้เป็นส่วนประกอบในการผลิตสินค้าสำเร็จรูป แต่มีใช้ส่วนประกอบโดยตรง เช่น กาว นอต ตะปู ลวดและเชือก เป็นต้น

3. รายการที่ควรนับรวมเป็นสินค้าคงเหลือ

การพิจารณาว่ารายการใดที่ควรนับรวมเป็นสินค้าคงเหลือของกิจการหรือไม่นั้น กรรมสิทธิ์ในสินค้าเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องนำมาพิจารณา โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าสินค้านั้นอยู่ที่ใด ซึ่งรายการที่ควรนับรวมเป็นสินค้าคงเหลือ มีดังนี้

3.1 สินค้าระหว่างทาง (Goods in Transit) เป็นสินค้าที่อยู่ระหว่างการขนส่ง ที่ได้มีการตกลงซื้อขายกันเรียบร้อยแล้ว การพิจารณาว่าสินค้าเป็นกรรมสิทธิ์ของใครขึ้นอยู่กับเงื่อนไขในการส่งมอบสินค้าที่ผู้ซื้อและผู้ขายได้ตกลงกัน ดังนี้

3.1.1 เงื่อนไขการส่งมอบ F.O.B. Shipping Point ในกรณีนี้ผู้ซื้อจะเป็นผู้รับผิดชอบจ่ายค่าขนส่งสินค้า กรรมสิทธิ์ในสินค้าจะเป็นของผู้ซื้อตั้งแต่ผู้ขายได้ส่งมอบสินค้าให้บริษัทผู้รับขนส่ง ก็ให้นับรวมเป็นสินค้าคงเหลือของกิจการซึ่งเป็นผู้ซื้อสินค้านั้น แม้ว่าสินค้าจะยังไม่ถึงมือผู้ซื้อก็ตาม

3.1.2 เงื่อนไขการส่งมอบ F.O.B. Destination ในกรณีนี้ผู้ขายจะเป็นฝ่ายรับผิดชอบจ่ายค่าขนส่งสินค้า กรรมสิทธิ์ในสินค้าจะยังคงเป็นของผู้ขายจนกว่าสินค้าจะถึงจุดหมายปลายทางของผู้ซื้อ ดังนั้น กรรมสิทธิ์ในสินค้าที่อยู่ระหว่างการขนส่งจะยังคงเป็นของผู้ขาย จึงไม่นำมานับรวมเป็นสินค้าคงเหลือของกิจการที่เป็นผู้ซื้อสินค้านั้น

3.2 สินค้าฝากขาย (Goods on Consignment) เป็นสินค้าที่กิจการซึ่งเป็นผู้ฝากขาย (Consignor) นำไปให้ผู้รับฝากขาย (Consignee) ช่วยขายสินค้าให้ ในกรณีนี้สินค้ายังคงเป็นกรรมสิทธิ์ของกิจการซึ่งเป็นผู้ฝากขาย ดังนั้น กิจการผู้ฝากขายจึงต้องนำมานับรวมเป็นสินค้าคงเหลือของกิจการด้วย

3.3 สินค้าที่แยกไว้ต่างหาก (Segregated Goods) เป็นสินค้าที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงซื้อขายกันเรียบร้อยแล้ว และผู้ขายได้แยกสินค้าเก็บไว้ต่างหากเพื่อเตรียมส่งมอบสินค้าให้กับผู้ซื้อ ในกรณีนี้กรรมสิทธิ์ในสินค้านั้นถือเป็นของผู้ซื้อ กิจกรรมซึ่งเป็นผู้ซื้อจะต้องนำมานับรวมเป็นสินค้าคงเหลือของกิจการ

3.4 สินค้าที่ขายตามสัญญาผ่อนชำระ (Goods on Installment Sales) เป็นสินค้าที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงซื้อขายกันโดยกรรมสิทธิ์ในตัวสินค้าจะยังคงเป็นของผู้ขายอยู่ จนกว่าผู้ซื้อจะชำระค่าสินค้าครบตามจำนวน แต่ในทางปฏิบัติมักถือเอาเรื่องเจตนาของการซื้อขายเป็นหลัก นั่นคือ ในกรณีนี้ผู้ซื้อจะบันทึกบัญชีเป็นการซื้อและนับรวมเป็นสินค้าคงเหลือของกิจการ ส่วนทางด้านผู้ขายก็จะบันทึกบัญชีเป็นการขายและไม่นับรวมเป็นสินค้าคงเหลือของกิจการ

4. ระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือ

การจัดการสินค้าคงเหลือให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม คือ ไม่มากหรือน้อยจนเกินไปเป็นสิ่งสำคัญที่กิจการต้องพิจารณา เพราะการมีสินค้าคงเหลือเก็บไว้มากเกินไปนอกจากจะทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาที่สูงแล้ว ยังอาจประสบกับปัญหาการเสื่อมสภาพของสินค้า สินค้าหมดอายุ ล้าสมัย เกิดการทุจริต หรือสินค้าสูญหาย เป็นต้น ในขณะเดียวกันถ้ามีสินค้าคงเหลือน้อยเกินไป กิจการก็อาจประสบปัญหาสินค้าขาดมือและไม่เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า

ระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือที่มีประสิทธิภาพเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะสามารถช่วยป้องกันและขจัดปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเงินทุนหมุนเวียน (Working Capital) ของกิจการ และอาจส่งผลถึงการดำเนินงานด้านอื่นๆ ด้วย

ระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือโดยทั่วไปมี 3 ระบบ ดังนี้

4.1 ระบบสินค้าคงเหลืออย่างต่อเนื่อง (Continuous Inventory System หรือ Perpetual System) เป็นระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือที่มีวิธีการลงบัญชีคุมยอดสินค้าทุกครั้งที่มีการรับและจ่ายของ ทำให้บัญชีคุมยอดสินค้าแสดงจำนวนสินค้าคงเหลือที่เป็นปัจจุบัน ตามระบบนี้กิจการจะจัดทำบัตรสินค้า (Inventory Card) เพื่อบันทึกการรับจ่ายสินค้าอย่างต่อเนื่อง นิยมนำมาใช้กับกิจการซื้อขายสินค้าซึ่งมีราคาต้นทุนต่อหน่วยค่อนข้างสูง เช่น รถยนต์ เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ โทรทัศน์ เป็นต้น

4.2 ระบบสินค้าคงเหลือเมื่อสิ้นงวด (Periodic Inventory System) เป็นระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือที่มีวิธีการลงบัญชีคุมยอดสินค้าเฉพาะในช่วงเวลาที่กำหนดไว้เท่านั้น เช่น กำหนดให้มีการตรวจนับและลงบัญชีทุกปลายสัปดาห์หรือปลายเดือน และเมื่อของถูกเบิกไปก็จะมีการสั่งซื้อเข้ามาเติมให้เต็มระดับที่ตั้งไว้ เป็นวิธีที่นิยมแพร่หลายในกิจการที่ประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าทุกชนิด โดยเฉพาะกิจการที่มีสินค้าหลายประเภท และราคาต้นทุนต่อหน่วยไม่สูงมากนัก เช่น ร้านขายหนังสือ ร้านสะดวกซื้อ ร้านขายเคมีภัณฑ์ เป็นต้น

4.3 ระบบการจำแนกสินค้าคงเหลือเป็นหมวดเอบีซี (ABC) การควบคุมสินค้าตามระบบนี้จะทำการจำแนกสินค้าคงเหลือออกเป็นประเภทโดยพิจารณาปริมาณและมูลค่าของสินค้าคงเหลือแต่ละรายการเป็นเกณฑ์ ดังนี้

หมวด	สัดส่วนของปริมาณสินค้าคงเหลือ	สัดส่วนของมูลค่าสินค้าคงเหลือทั้งหมด
A	15%	70-80%
B	30%	15-25%
C	55%	5%

4.3.1 สินค้าหมวด A เป็นสินค้ารายการที่มีปริมาณไม่มาก แต่มีมูลค่าสูงเมื่อเทียบกับมูลค่ารวมของสินค้าทั้งหมดที่มีอยู่ในคลังสินค้า สินค้ากลุ่มนี้ควรใช้ระบบการควบคุมอย่างเข้ม คือ มีการบันทึกบัญชีคุมยอดสม่ำเสมอ มีการเบิกจ่ายอย่างเป็นระบบเพื่อป้องกันการสูญหาย และมีการตรวจนับจริง

4.3.2 สินค้าหมวด B เป็นสินค้ารายการที่มีปริมาณมากกว่าสินค้าหมวด A มีมูลค่าปานกลาง ควรใช้ระบบการควบคุมเช่นเดียวกับสินค้าหมวด A คือ มีการบันทึกบัญชีคุมยอดสม่ำเสมอ แต่มีความถี่น้อยกว่า

4.3.3 สินค้าหมวด C เป็นสินค้ารายการที่มีปริมาณมาก แต่มีมูลค่าต่ำเมื่อเทียบกับมูลค่ารวมของสินค้าทั้งหมดที่มีอยู่ในคลังสินค้า อาจไม่มีการจดบันทึก หรือมีแต่ไม่มากนัก เนื่องจากเป็นสินค้าที่มีราคาต่อหน่วยต่ำ ถ้าใช้การควบคุมอย่างเข้มก็จะทำให้เกิดค่าใช้จ่ายมาก ซึ่งเมื่อเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับแล้วอาจไม่คุ้มค่า ทั้งยังต้องใช้เวลาในการตรวจนับมากอีกด้วย

5. ปัจจัยที่นำมาพิจารณากำหนดปริมาณสินค้าคงเหลือ

การพิจารณาว่ากิจการควรมีสินค้าคงเหลือแต่ละประเภทไว้จำนวนเท่าใดจึงจะถือว่าเป็นปริมาณที่เหมาะสมนั้นเป็นเรื่องที่ยากพอสมควร กิจการจึงต้องนำปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาอย่างรอบคอบ เพื่อจะสามารถกำหนดปริมาณสินค้าคงเหลือในระดับที่เหมาะสมที่สุด ปัจจัยสำคัญที่นำมาพิจารณากำหนดปริมาณสินค้าคงเหลืออาจสรุปได้ดังนี้

5.1 ยอดขายในอดีต ยอดขายที่เกิดขึ้นในอดีตเป็นข้อมูลที่กิจการสามารถนำมาใช้พยากรณ์ยอดขายที่คาดการณ์ว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยการกำหนดปริมาณสินค้าคงเหลือจะสอดคล้องกับยอดขายที่ได้พยากรณ์หรือคาดการณ์ไว้ นั่นคือ ถ้าคาดการณ์ว่ายอดขายจะเพิ่มขึ้นกิจการก็ต้องมีสินค้าคงเหลือไว้มากเพื่อให้เพียงพอกับความต้องการที่คาดว่าจะเกิดขึ้น แต่หากคาดการณ์ว่ายอดขายจะลดลงกิจการก็ไม่จำเป็นต้องเก็บสินค้าคงเหลือไว้มาก เพราะจะทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บโดยไม่จำเป็น

5.2 จุดมุ่งหมายหลักในการมีสินค้าคงเหลือ โดยปกติทั่วไปแล้วจุดประสงค์หลักในการมีสินค้าคงเหลือก็เพื่อให้กิจการมีสินค้าเพียงพอและทันกับความต้องการของลูกค้าโดยไม่หยุดชะงัก แต่ในบางช่วงกิจการอาจมีจุดมุ่งหมายอื่น เช่น ถ้าหากคาดการณ์ว่าจะสามารถขายสินค้าได้ในราคาที่สูงขึ้นในอนาคต กิจการต้องการผลประโยชน์จากราคาที่คาดว่าจะสูงขึ้น ก็อาจมีจุดประสงค์เพื่อเก็งกำไร โดยเลือกเก็บสินค้าคงเหลือในปัจจุบันไว้เพื่อขายในราคาที่สูงขึ้นในอนาคต กรณีนี้จะทำให้ปริมาณของสินค้าคงเหลือของกิจการมีจำนวนมาก หรือในบางครั้งกิจการอาจได้รับข้อเสนอส่วนลดเงินสดจากผู้ขายหากมีการสั่งซื้อสินค้าเป็นจำนวนมาก ก็อาจเลือกรับข้อเสนอ นั้น กรณีนี้ก็จะทำให้สินค้าคงเหลือมีจำนวนมากเช่นกัน แต่ทั้งนี้กิจการต้องเปรียบเทียบผลดีจากการได้รับส่วนลดเงินสดและผลเสียจากค่าใช้จ่ายในการบริหารสินค้าคงเหลือที่จะเพิ่มขึ้นด้วย

5.3 การซื้อขายตามฤดูกาล ถ้ากิจการขายสินค้าตามฤดูกาล เช่น เสื้อกันหนาว ซึ่งถ้าเข้าสู่ช่วงฤดูหนาวยอดขายก็อาจมากกว่าปกติ ดังนั้น ระดับของปริมาณสินค้าคงเหลือในช่วงฤดูหนาวก็จะมากขึ้นตามปริมาณยอดขายที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น และเมื่อหมดช่วงฤดูหนาวยอดขายก็จะลดลงสู่ระดับปกติ ปริมาณสินค้าคงเหลือก็จะลดลงเช่นกัน

5.4 ความคงทนและสมัยนิยม ถ้าสินค้าที่กิจการขายเป็นสินค้าประเภทที่อาจเสื่อมสภาพไปตามกาลเวลาหรือล้าสมัยง่าย ปริมาณสินค้าคงเหลือของสินค้าชนิดนี้ก็ควรจะมีปริมาณน้อยกว่าสินค้าประเภทอื่นๆ เพราะหากเก็บไว้ในปริมาณที่มากเกินไป นอกจากจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บแล้ว ยังอาจต้องประสบปัญหาสินค้าหมดอายุ มีตำหนิ หรือล้าสมัยอีกด้วย

5.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการผลิต สินค้าที่ในกระบวนการผลิตต้องใช้ระยะเวลายาวนาน กิจการจะต้องมีสินค้าคงเหลือไว้ในปริมาณที่เหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้ในการผลิต นั่นคือ หากเป็นสินค้าที่ต้องใช้ระยะเวลาในการผลิตยาวนาน ย่อมมีปริมาณสินค้าคงเหลือมากกว่าสินค้าที่ใช้เวลาในการผลิตสั้น เนื่องจากต้องมีสินค้าสำเร็จรูปไว้ให้เพียงพอต่อความต้องการซื้อของลูกค้าในระหว่างรอสินค้างวดถัดไปซึ่งยังอยู่ในกระบวนการผลิต

5.6 ความไม่แน่นอนในการจัดส่งสินค้า ในการสั่งซื้อสินค้า กว่าที่สินค้าจะมาถึงมือนอกจากต้องใช้เวลาในการขนส่งแล้วยังอาจเกิดความล่าช้าอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด ที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น เกิดอุบัติเหตุระหว่างการขนส่ง ภัยธรรมชาติต่างๆ เช่นนี้แล้วในการกำหนดปริมาณสินค้าคงเหลือ กิจการจะต้องมีสินค้าเผื่อเก็บไว้ด้วย เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการดำเนินธุรกิจหยุดชะงักและสูญเสียโอกาสในการขาย

5.7 การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อกำหนดปริมาณสินค้าคงคลังโดยเฉพาะเทคโนโลยีในด้านการสื่อสาร เพื่อประโยชน์ในการดำเนิน

รายการทางการค้ากับลูกค้า ทั้งนี้เพราะยิ่งธุรกิจมีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศมากเท่าใด ก็จะทำให้สามารถกำหนดปริมาณสินค้าคงเหลือในคลังสินค้าเพื่อรองรับความต้องการสินค้าของลูกค้าได้ในปริมาณที่ใกล้เคียงมากเท่านั้น

5.8 การเปลี่ยนแปลงนโยบายของภาครัฐ อันได้แก่ กฎหมาย ข้อกำหนดและระเบียบข้อบังคับต่างๆ ซึ่งทำให้เกิดทั้งโอกาสหรืออุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจและส่งผลโดยตรงต่อการพิจารณากำหนดปริมาณสินค้าคงเหลือในคลังสินค้าของธุรกิจแต่ละประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกิจการที่ดำเนินธุรกิจซึ่งขึ้นกับนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ เช่น ร้านขายหนังสือแบบเรียน ร้านขายวัสดุ ครุภัณฑ์ทางการศึกษา ร้านค้า กิจการที่มีการขายสินค้าให้กับหน่วยงานภาครัฐในสัดส่วนการขายที่สูงกว่าการขายให้กับบุคคลทั่วไป เป็นต้น

5.9 ต้นทุนของสินค้าคงคลัง ในการกำหนดปริมาณของสินค้าคงเหลือในคลังสินค้าของกิจการนั้น นอกจากจะคำนึงถึงปริมาณสินค้าที่เพียงพอกับความต้องการของลูกค้าแล้ว ยังต้องคำนึงถึงต้นทุนต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการมีสินค้าคงเหลือด้วย การบริหารสินค้าคงคลังให้มีประสิทธิภาพ คือ การมีสินค้าคงเหลือที่เก็บไว้ในคลังสินค้าในปริมาณที่เหมาะสม ในขณะที่มีต้นทุนในการบริหารต่ำที่สุด โดยต้นทุนของสินค้าคงคลัง (Inventory Cost) อาจแบ่งได้เป็น

5.9.1 ต้นทุนในการสั่งซื้อ (Ordering Cost) คือ ต้นทุนที่เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าที่ต้องการ ต้นทุนประเภทนี้จะแปรผันไปตามจำนวนครั้งของการสั่งซื้อ ยิ่งจำนวนครั้งที่สั่งมากหรือสั่งซื้อบ่อยก็จะเสียค่าใช้จ่ายมาก จึงเป็นปัจจัยที่ทำให้กิจการมีการสั่งซื้อสินค้าครั้งละเป็นจำนวนมาก เพื่อลดต้นทุนประเภทนี้ ค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อเหล่านี้ เช่น ค่าจ้างพนักงาน ค่ากระดาษ (เอกสารใบสั่งซื้อ) ค่าโทรศัพท์ ค่าขนส่งสินค้า ค่าธรรมเนียมต่างๆ และค่าใช้จ่ายในการชำระเงิน เป็นต้น

5.9.2 ต้นทุนในการเก็บรักษา (Carrying Cost) คือ ต้นทุนที่เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการมีสินค้าคงเหลือเก็บไว้ในคลังสินค้า และการดูแลรักษาสินค้า ซึ่งต้นทุนประเภทนี้จะแปรผันตามปริมาณสินค้าที่เก็บไว้ในคลังสินค้าและระยะเวลาที่เก็บสินค้าคงคลังนั้นไว้ นั่นคือ ยิ่งมีปริมาณสินค้าคงคลังมากและยังเก็บไว้นาน ก็จะมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเก็บรักษาสูง ค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษา ได้แก่ ต้นทุนเงินทุนที่จมอยู่กับสินค้าคงเหลือที่เก็บไว้ เพราะถ้าหากเงินทุนในการซื้อสินค้ามาจากการกู้ยืม กิจการก็จะมีค่าดอกเบี้ยจ่ายหรือถ้าหากเป็นเงินทุนของเจ้าของกิจการเองก็จะทำให้เกิดต้นทุนเป็นค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) คือ เสียโอกาสในการที่จะนำเงินทุนส่วนที่ลงไปกับสินค้าคงเหลือเหล่านั้นไปลงทุนอย่างอื่น นอกจากนี้ยังมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าเช่าคลังสินค้า ค่าสาธารณูปโภคต่างๆ ค่าใช้จ่ายของสินค้าที่ชำรุดเสียหายหรือหมดอายุเสื่อมสภาพ ค่าภาษีและค่าประกันภัย ค่าจ้างยามและพนักงานประจำคลังสินค้า เป็นต้น

5.9.3 ต้นทุนที่เกิดจากสินค้าขาดแคลน (Stock Cost) คือ ต้นทุนที่เกิดจากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการมีสินค้าคงคลังไม่เพียงพอต่อการขาย หรือมีสินค้าคงคลังไม่เพียงพอต่อการผลิตจนทำให้กระบวนการผลิตต้องหยุดชะงักจนทำให้ลูกค้ายกเลิกคำสั่งซื้อ ขาดรายได้ เกิดการว่างงานของเครื่องจักร

และคนงาน ซึ่งค่าใช้จ่ายประเภทนี้จะแปรผกผันกับปริมาณสินค้าคงคลังที่มีอยู่ นั่นคือ ถ้ามีสินค้ามากจะไม่เกิดการขาดแคลน แต่ถ้ามีสินค้าคงเหลือในคลังสินค้าน้อยก็อาจทำให้เกิดการขาดแคลนได้มากกว่า ซึ่งค่าใช้จ่ายเนื่องจากสินค้าขาดแคลนนี้ ขึ้นอยู่กับปริมาณสินค้าที่ขาดแคลนและระยะเวลาที่เกิดการขาดแคลน ค่าใช้จ่ายเนื่องจากสินค้าขาดแคลนนี้ เช่น ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการติดต่อขายสินค้า ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้ว ค่าเสียโอกาสจากการยกเลิกคำสั่งซื้อของลูกค้า ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการเสียความนิยม เป็นต้น

5.9.4 ต้นทุนในการติดตั้งเครื่องจักรใหม่ (Setup Cost) คือ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการติดตั้งเครื่องจักรใหม่ ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดค่าใช้จ่ายอันเนื่องจากการเคลื่อนย้าย การติดตั้งแล้ว ยังทำให้เกิดการว่างงานชั่วคราว สินค้าคงคลังถูกทิ้งให้ออกระบบการผลิตในระหว่างการติดตั้งเครื่องจักรใหม่ ซึ่งค่าใช้จ่ายในการตั้งเครื่องจักรใหม่นี้จะมีลักษณะเป็นต้นทุนคงที่ต่อครั้ง ดังนั้น หากการผลิตต่อครั้งมีจำนวนมากและไม่มีการติดตั้งเครื่องจักรบ่อยก็จะทำให้สามารถลดต้นทุนต่อหน่วยของค่าใช้จ่ายประเภทนี้ได้

6. การกำหนดปริมาณสินค้าคงเหลือที่เหมาะสม

นอกจากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นแล้ว การกำหนดปริมาณสินค้าคงเหลือที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงต้นทุนในการบริหารสินค้าคงเหลือด้วยนั้นสิ่งที่กิจการต้องนำมาพิจารณาเพื่อไม่ให้ประสบปัญหาสินค้าขาดมือ คือ การคำนวณหาปริมาณการสั่งซื้อหรือปริมาณการผลิตที่ประหยัดที่สุด และจุดสั่งซื้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

6.1 ปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัดที่สุด (Economic Order Quantity: EOQ) เป็นการคำนวณหาปริมาณการสั่งซื้อในแต่ละครั้งว่าจะต้องสั่งซื้อสินค้าเข้ามาใหม่จำนวนเท่าใดจึงจะทำให้เสียต้นทุนในการสั่งซื้อและต้นทุนในการเก็บรักษาค่าต่ำที่สุด โดยใช้สูตรคำนวณดังนี้

$$\text{ปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัด (EOQ)} = \sqrt{\frac{2DS}{UC}}$$

เมื่อ EOQ = ปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัดในแต่ละครั้ง (หน่วย/ครั้ง)

D = ความต้องการสินค้าในเวลา 1 ปี (หน่วย/ปี)

S = ค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อต่อครั้ง (บาท/ครั้ง)

U = ต้นทุนของสินค้าต่อหน่วย (บาท/หน่วย)

C = ค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาสินค้าคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของมูลค่าสินค้าทั้งปี

โดยสมมติให้

- 1) ปริมาณขายคงที่
- 2) เมื่อสินค้าคงเหลือหมดจึงจะทำการสั่งซื้อ

ตัวอย่างที่ 1 ร้านขายอุปกรณ์เครื่องเขียนแห่งหนึ่งขายดินสอปีละ 1,000 กล่อง ต้นทุนเฉลี่ยทุกแบบ กล่องละ 20 บาท เสียค่าโทรศัพท์ในการสั่งซื้อครั้งละ 5 บาท ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาประมาณ 3% ของมูลค่าสินค้าทั้งหมด ปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัดที่สุดเป็นเท่าใด

$$D = 1,000 \text{ กล่อง/ปี}$$

$$S = 5 \text{ บาท/ครั้ง}$$

$$U = 20 \text{ บาท/กล่อง}$$

$$C = 0.03$$

$$\begin{aligned} \text{ปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัด (EOQ)} &= \sqrt{\frac{2DS}{UC}} \\ &= \sqrt{\frac{2 \times 1,000 \times 5}{20 \times 0.03}} \\ &= \sqrt{\frac{10,000}{0.60}} \\ &= 129.10 \end{aligned}$$

ดังนั้น ปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัดสุดเท่ากับ 129 กล่อง

6.2 จุดสั่งซื้อ (Reorder Point) เพื่อให้การขายหรือการผลิตไม่หยุดชะงักอันเนื่องมาจากการที่สินค้าขาดมือ ซึ่งมีสาเหตุมาจากสินค้าที่สั่งซื้อส่งมาไม่ทัน หรือทำการผลิตไม่ทันกับความต้องการจึงต้องกำหนดจุดสั่งซื้อ โดยใช้สูตรคำนวณดังนี้

$$\text{จุดสั่งซื้อสินค้าใหม่} = d \times L$$

เมื่อ d = อัตราความต้องการสินค้าคงเหลือ (หน่วย/วัน)

L = ระยะเวลาในการรอคอยสินค้า (วัน)

ตัวอย่างที่ 2 ร้านขายสินค้าเกษตรแห่งหนึ่งขายปุ๋ยได้วันละ 50 กระสอบ และในการสั่งซื้อปุ๋ยจากร้านค้าส่งจะใช้เวลา 2 วัน กว่าของจะมาถึง จุดสั่งซื้อใหม่จะเป็นเท่าใด

$$d = 50$$

$$L = 2$$

$$\begin{aligned}\text{จุดสั่งซื้อสินค้าใหม่} &= 50 \times 2 \\ &= 100 \text{ กระสอบ}\end{aligned}$$

ดังนั้น เมื่อปุ๋ยเหลือ 100 กระสอบ ต้องทำการสั่งซื้อปุ๋ยใหม่เพิ่มเติม

7. ประโยชน์ของสินค้าคงเหลือ

ประโยชน์ของสินค้าคงเหลือ มีดังนี้

7.1 ทำให้มีสินค้าไว้เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ทันเวลาที่

7.2 ทำให้กิจการได้ประโยชน์จากการได้รับส่วนลดปริมาณ (Quantity Discount) เมื่อซื้อสินค้าเป็นจำนวนมากต่อครั้ง

7.3 การเก็บสินค้าคงเหลือจำนวนหนึ่งสำรองไว้เพื่อสินค้าขาดมือ หรือ “Safety Stock” ช่วยป้องกันสินค้าขาดมือจากการส่งสินค้าล่าช้า หรือในกรณีที่สินค้าสั่งซื้อเพิ่มขึ้นกะทันหัน

7.4 ทำให้กระบวนการผลิตสามารถดำเนินไปอย่างราบรื่น ไม่หยุดชะงัก เพราะของขาดมือจนเกิดความเสียหายต่อกระบวนการผลิต ซึ่งจะส่งผลต่อการเดินเครื่องจักรที่ต้องหยุดลง จนทำให้ไม่สามารถผลิตสินค้าได้ทันกับความต้องการของลูกค้า และอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของแรงงานอีกด้วย

7.5 ทำให้กิจการพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงด้านราคาสินค้า และการขาดแคลนสินค้าที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

กิจกรรมตรวจสอบความเข้าใจ

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. “สินค้า” หมายถึงอะไร

.....

.....

.....

หนังสือเรียนอาชีวศึกษา

หลักสูตรใหม่

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
พุทธศักราช 2556

สื่อการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์
สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพ

เนื้อหาดี มีคุณภาพ ตรงตามจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบาย
รายวิชาของหลักสูตร เสริมกิจกรรมเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนให้แก่
ผู้เรียน และใบช่วยสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นสำคัญตามนโยบาย
ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา :-

 Project-based Learning

 Thinking Skills

 Green Technology

 Creative Economy

 MAC e-knowledge

 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย สะดวก
และปรับได้ สำหรับผู้สอนใช้เป็นแนวทาง
ในการจัดการเรียนรู้

- หนังสือ ☐ 1 สัปดาห์ จำนวน หน้า
☒ 2 สัปดาห์ จำนวน 220 หน้า
☐ 4 สัปดาห์ จำนวน หน้า
- กระดาษ ปอนด์
- ความหนา กระดาษปก 210 แกรม
กระดาษเนื้อใน 70 แกรม

การบัญชีสินค้าและ
ระบบบัญชีเดียว

3306201100

 IMAC EDUCATION

www.MACeducation.com

9 786162 745973

ราคา 120 บาท